

Οι παρατηρήσεις του ΤΕΕ στο νομοσχέδιο «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις»

Το νομοσχέδιο «Μέτρα για τη βελτίωση για της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις», κατά το ΤΕΕ, κατατέθηκε στη Βουλή χωρίς να υπάρχει αναλυτική τεκμηρίωση για τα απαιτούμενα μέτρα και τις αντίστοιχες εθνικές δαπάνες επίτευξης του στόχου του 9%, καθώς και εκτίμηση των επιπτώσεων επί του προϋπολογισμού του κράτους.

Όπως επισήμανε και στην αρμόδια διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής, όπου γινόταν η συζήτηση του νομοσχεδίου, ο Α΄

ρούν μόνο το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αλλά γενικότερα τις κοινοτικές οδηγίες που ενσωματώνονται στο εθνικό Δίκαιο.

- Η πρώτη παρατήρηση αφορά την έλλειψη των ιδιαιτεροτήτων της χώρας μας και, επομένως, την πρόσπιση των συμφερόντων της. «Έχουμε» τόνισε «ένα μόνιμο πρόβλημα που προκύπτει από τη διαδικασία έκδοσης και σύνταξης των κοινοτικών οδηγιών, όπου, επί της ουσίας, σε όλη αυτή τη διαδικασία απουσιάζουμε ως χώρα. Πρέπει, λοιπόν, να συζητήσουμε για ένα νέο, σύγχρονο, μόνιμο και σχεδιασμένο

και θα προκύψει από μια άστοχη μετάφραση.

- Το τρίτο, που, όπως είπε, αποτελεί πάγια άποψη του ΤΕΕ, είναι η παραπομπή κρίσιμων ζητημάτων στις υπουργικές αποφάσεις, μιας και ο υπηρεσιακός μηχανισμός δεν επαρκεί ή δεν πληροί τις προδιαγραφές για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις.

Πέρα από αυτές τις γενικές παρατηρήσεις, ο Χρ. Σπίρτζης στάθηκε και σε ορισμένα επιμέρους σημεία του νομοσχεδίου, που τις τεκμηριώνουν. Ειδικότερα:

- Αναφέρθηκε στο άρθρο 8 παράγραφος 3 όπου προβλέπεται η

Να υπάρξει ελληνική προστιθέμενη αξία από τις ενεργειακές δραστηριότητες

Αντιπρόεδρος του ΤΕΕ, **Χρήστος Σπίρτζης**, «όταν βάζουμε έναν εθνικό στόχο για το 9%, θεωρώ ότι το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι ο σχεδιασμός, για να ξέρουμε πόσο θα μας κοστίσει και τους όρους απόσβεσης της επένδυσης. Δηλαδή να βρούμε τις βέλτιστες δράσεις ώστε τα χρήματα που θα δαπανήσουμε, να τα εξοικονομήσουμε και ταυτόχρονα να γεννήσουν απασχόληση ή κέρδος».

Ο Χρ. Σπίρτζης παίρνοντας ειδικότερα το λόγο έκανε τρεις γενικότερες παρατηρήσεις, που δεν αφο-

μηχανισμό συμμετοχής της χώρας στη σύνταξη των οδηγιών, ώστε ειδικά σε καιρούς κρίσης να μη θίγονται ζωτικά συμφέροντα της χώρας».

- Το δεύτερο είναι η μετάφραση και νομοθέτηση τεχνικών ζητημάτων από νομικούς, που οδηγεί σε αστοχίες, δυσκολίες εφαρμογής ή παρανοήσεις. Ειδικότερα ο Χρ. Σπίρτζης αναφέρθηκε στον ορισμό της εξοικονόμησης ενέργειας που περιέχεται στο νομοσχέδιο, επισημαίνοντας το χάος που θα κληθεί ο επιστήμονας ή το Υπουργείο να αντιμετωπίσει

ποσόστωση καθαρών οχημάτων. «Εκεί βλέπουμε» τόνισε «ότι πολύ καλά κάνουν οι χώρες της ΕΕ που έχουν αυτοκινητοβιομηχανίες και σέρνουν τις υπόλοιπες στο να ανανεώσουν, με άλλοθι την εξοικονόμηση ενέργειας, το στόλο τους. Αν θέλουμε εμείς να έχουμε μια παρέμβαση, ή θα πρέπει να συμμετάσχουμε ως χώρα στην παραγωγή νέας τεχνολογίας και καθαρής τεχνολογίας οχημάτων ή μέρους τους ή θα πρέπει τουλάχιστον αυτό να το περιορίζουμε. Δηλαδή να πούμε ότι από δω και πέρα

Οι θέσεις της Μόνιμης Επιτροπής Ενέργειας

για τα νέα οχήματα που θα πάρει το ελληνικό Δημόσιο, θα προβλεφθούν αυτά και όχι ποσόστωση σε όλο το στόλο του».

• Αναφερόμενος στο άρθρο 15 για τους ατομικούς μετρητές ενέργειας τόνισε: «Από την επαγγελματική μου εμπειρία ως Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, τέτοιοι μετρητές φτιάχνονται στην Ιταλία, τη Γερμανία, τη Δανία, την Ελβετία και από ένα εργοστάσιο στην Ελλάδα. Όλα τα εργοστάσια σε όλη την Ευρώπη, το μόνο που κάνουν είναι συναρμολόγηση ενός ηλεκτρονικού εξοπλισμού που εισάγεται από χώρες της Άπω Ανατολής και μπαίνει η φόρμα της εταιρείας. Αν, λοιπόν, ως χώρα δεν οδηγηθούμε, όταν έχουμε τέτοιας μορφής παρεμβάσεις να προετοιμαστούμε, ώστε να τις παράγουμε, δεν θα καρπωνόμαστε την υπεραξία, θα συνεχίσουμε να είμαστε χρήστες και καταναλωτές της τεχνολογίας. Και, επομένως, θα δαπανάμε πολύ μεγαλύτερα ποσά από αυτά που θα πρέπει να εξοικονομούμε και να κερδίζουμε».

• Βλέπουμε πολύ θετικά τις πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις και γενικά οποιοσδήποτε συμβάσεις μπαίνουν σε μια τυποποίηση, τόνισε σε άλλο σημείο ο Χρ. Σπίρτζης. Επίσημανε, ωστόσο, ότι η ενδεκαμελής Διυπουργική Επιτροπή που προβλέπεται, είναι δύσκαμπτη, αλλά αναγκαία. Ίσως, πρότεινε, οι αποφασιστικές αρμοδιότητες να περιοριστούν σε ένα υπουργείο, για να υπάρχουν ταχύτερες αποφάσεις. Επίσης, πρότεινε να θεσμοθετηθεί η τακτική εκπροσώπηση φορέων, ώστε να μην υπάρχουν παραλείψεις.

• Τέλος, αναφερόμενος στο άρθρο 9 κάλεσε για λιγότερη γραφειοκρατία και δομές που να μην επιτρέπουν ολιγοπώλια παροχής υπηρεσιών, μιας και όπως είπε η θέση αρκετών, κυρίως εργοδοτικών, φορέων είναι να δημιουργηθούν τέτοια ολιγοπώλια, αντίστοιχα με τα σούπερ μάρκετ και τα καρτέλ προϊόντων. «Θεωρώ» κατέληξε «ότι τουλάχιστον στην εθνική νομοθεσία πρέπει αυτό να γίνει με τέτοιο τρόπο που να μην είναι απαγορευτικό για πλισιές μάζες επιστημόνων ή επαγγελματιών».

Παρουσιάζουμε τις θέσεις της Μόνιμης Επιτροπής Ενέργειας (ΜΕΕ) του ΤΕΕ για το σχέδιο νόμου «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις», που έχουν ως εξής:

Γενική παρατήρηση

Το νομοσχέδιο είναι πρόχειρο, διότι έρχεται στη Βουλή χωρίς να υπάρχει αναλυτική τεκμηρίωση για τα απαιτούμενα μέτρα και τις αντίστοιχες εθνικές δαπάνες επίτευξης του στόχου του 9%, καθώς και εκτίμηση των επιπτώσεων επί του προϋπολογισμού του κράτους. Με τυχόν ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, η χώρα δεσμεύεται στην καταβολή πολύ μεγάλων δαπανών οι οποίες απαιτούνται για την επίτευξη του εθνικού στόχου 9%, χωρίς καν να τις εκτιμά ούτε σε τάξη μεγέθους. Ειδικότερα στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 υπάρχει η εξής διατύπωση:

«4. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, θεσπίζονται χρηματοοικονομικά μέσα ή και άλλα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, καθώς και εν γένει για την ανάπτυξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών. Η απόφαση αυτή, πριν την υπογραφή και τη θέση της σε ισχύ, κοινοποιείται προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 108 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Τι κίνητρα είναι αυτά; Ποιο είναι το εκτιμώμενο ύψος κρατικής δαπάνης; Πρώτα θα πρέπει η εισηγούμενη υπουργός να προσδιορίσει ακριβέστερα την εθνική προσπάθεια (τα ακριβή μέτρα και το κόστος αυτών) και μετά να ζητά την ψήφο της Βουλής.

Το άρθρο 6.4 δεν φαίνεται να απαγορεύει την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία επί αυτού απλώς αναφέρει τα εξής:

«γ. Με κοινή Υπουργική Απόφαση: I) Θεσπίζονται χρηματοοικονομικά

μέσα ή/και άλλα κίνητρα, για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, κατά την τελική χρήση. ii) Χορηγούνται για τον ίδιο λόγο και ενισχύσεις ήσσονος σημασίας».

Ουδέν σχόλιο υπάρχει, επίσης, στην Ειδική Έκθεση (άρθρο 75 παρ.3 του Συντάγματος), η οποία ασχολείται με άλλες δαπάνες ήσσονος σημασίας.

Τέλος, η εισηγητική έκθεση παραπέμπει στις παραγράφους 9.1. και 6.3 της Οδηγίας ως έρεισμα για την προτεινόμενη διάταξη 6.4. του Νομοσχεδίου. Όμως η παράγραφος 9.1. αναφέρει ρητώς:

«9.1. Τα κράτη - μέλη καταργούν ή τροποποιούν τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, πλην εκείνων που έχουν καθαρώς φορολογικό χαρακτήρα, οι οποίες παρεμποδίζουν ή περιορίζουν, αναίτια ή δυσανάλογα, τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων για την εξοικονόμηση ενέργειας στην αγορά ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Από την ανωτέρω παράγραφο προκύπτει ότι η παράγραφος 9.1. ουδεμία σχέση έχει με την παράγραφο 6.4. του προτεινόμενου νομοσχεδίου, διότι αυτή ούτε καταργεί, ούτε τροποποιεί κάποιο τμήμα της ελληνικής νομοθεσίας το οποίο παρεμποδίζει ή περιορίζει, αναίτια ή δυσανάλογα, τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων για την εξοικονόμηση ενέργειας στην αγορά ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης».

Η παράγραφος 6.3. της Οδηγίας αναφέρει ρητώς:

«6.3. Τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν επαρκή κίνητρα, ισότιμος ανταγωνισμός και συγκρίσιμες καταστάσεις για συντελεστές της αγοράς άλλους από διανομείς ενέργειας, διαχειριστές συστημάτων διανομής ή/και εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας, όπως ΕΕΥ, εγκαταστάτες, πάροχοι οδηγιών και συμβουλών για την ενέργεια, προκειμένου να προσφέρουν και να υλοποιούν, κατά ανεξάρτητο τρόπο, τις ενεργειακές υπηρεσίες, τους ενεργειακούς ελέγχους και μέτρα βελ-

τίωσης της ενεργειακής απόδοσης που περιγράφονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) σημεία i) και ii)».

Με την παράγραφο αυτή της οδηγίας αναγνωρίζεται ότι πρέπει να διασφαλιστεί ο ισότιμος ανταγωνισμός στην αγορά ενεργειακών υπηρεσιών μεταξύ των ΕΕΥ, των εγκαταστατών, των παρόχων συμβουλών (όπως π.χ. οι ελεύθεροι επαγγελματίες μηχανικοί) και από την άλλη των μεγάλων εταιρειών διανομής ενέργειας. Για το λόγο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα παροχής κινήτρων σε αυτές τις ομάδες της αγοράς. Όμως αυτή η αναγνώριση της Οδηγίας δεν μεταφέρεται στο ελληνικό Δίκαιο με την παράγραφο 6.4.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους, το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος προτίθεται να υποστηρίξει το ΥΠΕΚΑ, ώστε αυτό να διαμορφώσει ένα πλήρως κοστολογημένο εθνικό πρόγραμμα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, το οποίο πρωτίστως θα διασφαλίζει την υγιή ανάπτυξη και τον ανταγωνισμό της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και θα ελαχιστοποιεί την κρατική συμμετοχή. Με το σχεδιασμό αυτό, είναι δυνατόν σήμερα η χώρα μας να επιτύχει ανέτως το στόχο βελτίωσης του 9%, χωρίς να επιβαρυνθεί κατ' ελάχιστον ο δημόσιος προϋπολογισμός.

Ενδεικτικές παρατηρήσεις κατ' άρθρο

Παράγραφος 4 του άρθρου 6

Όπως αναφέρεται στη γενική παρατήρηση, με το άρθρο αυτό ζητείται εξουσιοδότηση από τη Βουλή, ώστε να εγκρίνονται με απλές Υπουργικές Αποφάσεις μεγάλα ποσά (εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ) ως επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις ιδιωτών ως «κίνητρο» για να προχωρήσουν αυτοί σε επενδύσεις εξοικονόμησης. Στις εποχές που διάγουμε, κάθε πρόγραμμα για διάθεση δημοσίων πόρων, ειδικότερα, δε, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, επιβαρύνει το δημόσιο χρέος της χώρας και έχει ευρύτερες δημοσιονομικές και πολιτικές επιπτώσεις. Επομένως, κάθε απόφαση για διάθεση δημοσίων πόρων σε μεγάλη έκταση θα πρέπει ▶

να προβλέπεται από τον προϋπολογισμό του κράτους ή τουλάχιστον να έχει κυρωθεί από τη Βουλή.

Μία λύση στο πρόβλημα αυτό μπορεί να δοθεί με την εναλλακτική διατύπωση:

«4. Με κοινή απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των εκάστοτε καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών εξασφαλίζεται ότι υπάρχουν επαρκή κίνητρα, ισότιμος ανταγωνισμός και συγκρίσιμες καταστάσεις για συντελεστές της αγοράς άλλους από διανομείς ενέργειας, διαχειριστές συστημάτων διανομής ή/και εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας, όπως ΕΕΥ, εγκαταστάτες, πάροχοι οδηγιών και συμβουλών για την ενέργεια, προκειμένου να προσφέρουν και να υλοποιούν, κατά ανεξάρτητο τρόπο, τις ενεργειακές υπηρεσίες, τους ενεργειακούς ελέγχους και μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Εντός εννέα μηνών από την ψήφιση του παρόντος νόμου, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα φέρει προς επικύρωση στη Βουλή των Ελλήνων ένα ολοκληρωμένο εθνικό πρόγραμμα δράσης διά τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την επίτευξη του στόχου του άρθρου 1, έως το έτος 2016. Στο πρόγραμμα θα περιλαμβάνονται μέτρα πολιτικής κατά τομέα κατανάλωσης: οικιακό, βιομηχανικό, εμπορικό τομέα και μεταφορές. Διά έκαστο μέτρο θα υπάρχει τεκμηριωμένη ανάλυση της αναμενόμενης διείσδυσης αυτού στην αγορά ενέργειας, παρέχοντας μετριοπαθείς, τυπικές και αισιόδοξες προβλέψεις διείσδυσης. Για κάθε υπόθεση διείσδυσης θα δίδεται ανάλυση της ιδιωτικής δαπάνης και, σε περίπτωση κινήτρων, της δημόσιας δαπάνης. Η ανταποδοτικότητα κάθε μέτρου θα πρέπει να τεκμηριώνεται τόσο σε ιδιωτικό όσο και σε δημοσιονομικό επίπεδο.

Για τη σύνταξη του προγράμματος και την εκπόνηση των αντίστοιχων απαιτούμενων μελετών, προβλέπεται δαπάνη εβδομήντα τεσσάρων χιλιάδων ευρώ (74.000)».

Άρθρο 7, παράγραφος 2

Η παράγραφος αυτή αφορά τη σύναψη συμβάσεων για την εκπόνη-

ση μελετών και έχει ως εξής:

«2. Για το έργο περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο και για την τεχνική και επιστημονική υποστήριξή του, το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιτρέπεται να συνάπτει συμβάσεις με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και λοιπούς ερευνητικούς φορείς και οργανισμούς του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα για την εκπόνηση μελετών, σχεδίων δράσης και εθνικών εκθέσεων σχετικών με την εκκλήρωση των εθνικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο».

Η δυνατότητα αυτή του υπουργού ΠΕΚΑ είναι αυτονόητη και η θεσμοθέτησή της περιττεύει.

Άρθρο 8, παράγραφος 3

Η παράγραφος αυτή αναφέρει:

«Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται:

α) η ποσόστωση καθαρών οχημάτων, όπως ηλεκτρικά, υβριδικά, φυσικού αερίου, βιοκαυσίμου, υδρογόνου, στις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς».

Δηλαδή, τι τελικώς θα ισχύει; Η ποσόστωση θα ισχύει και στον υφιστάμενο στόλο; Δηλαδή θα αρχίσει το Δημόσιο να αγοράζει νέα υβριδικά προς αντικατάσταση παλαιών; Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η ποσόστωση αφορά μόνο νέες προμήθειες και όχι τον υφιστάμενο στόλο αυτοκινήτων.

Άρθρα 10 και 15: Απαιτήσεις για ΕΕΥ

Τα προβλεπόμενα μητρώα ΕΕΥ, καθώς και οι απαιτήσεις για τις συμβάσεις ΕΕΥ αυτές θα πρέπει να αφορούν αποκλειστικά εκείνες τις ΕΕΥ που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε εταιρείες και φορείς του δημόσιου τομέα και όχι του ιδιωτικού.

Σε ό,τι αφορά τις συμβάσεις ΕΕΥ στον ιδιωτικό τομέα, δεν είναι ανάγκη το κράτος να παρεμβαίνει στις συμβάσεις αυτές, διότι έτσι καθίστανται πολύ δεσμευτικές και γραφειοκρατικές. Π.χ. στην παράγραφο 15.7 αναφέρει: «Η σχετική δαπάνη βαρύνει την ΕΕΥ». Αυτό δεν είναι απαραίτητο. Άδειες μπορεί να εκδώσει και ο τελικός ιδιο-

κτήτης του έργου και όχι η ΕΕΥ.

Επομένως, δε χρειάζεται ο νόμος να παρεμβαίνει σε εταιρείες και συμβάσεις ΕΕΥ που αφορούν τον ιδιωτικό τομέα.

Άρθρο 9.2: Υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών από τις εταιρείες διανομής ενέργειας

Το άρθρο αυτό αναφέρει ότι:

«2. Οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, αμέσως ή και εμμέσως, δι' άλλων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών ή μέτρων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης, υποχρεούνται να προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές τους σε ανεξαρτητοποιημένες τιμές:

- α) ενεργειακές υπηρεσίες ή και
- β) ενεργειακούς ελέγχους διενεργούμενους με ανεξάρτητο τρόπο ή μέτρα βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 13».

Η απαίτηση αυτή είναι υπερβολικά γραφειοκρατική για τις εταιρείες του ενεργειακού τομέα και τις υποχρεώνει να απασχοληθούν με τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στον τομέα δραστηριότητάς τους. Με το άρθρο αυτό είναι δυνατόν να δημιουργηθούν νέα ολιγοπώλια παροχής υπηρεσιών και να αποκλείονται οι εξειδικευμένες ΕΕΥ, καθώς και οι έμπειροι επαγγελματίες στον τομέα των ενεργειακών υπηρεσιών.

Κάτι τέτοιο θα ήταν αποτρεπτικό για την εξοικονόμηση ενέργειας διότι θα νόθευε τον ανταγωνισμό και θα αύξανε δραματικά τις εθνικές δαπάνες για την επίτευξη του στόχου 9%.

Για το λόγο αυτό προτείνεται η απόληψη της παραγράφου αυτής. Σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις εναρμόνισης, παρατηρείται ότι η παράγραφος αυτή δεν είναι υποχρεωτική από την Οδηγία, διότι αυτή παρέχει εναλλακτική δυνατότητα συμμετοχής στο κοινό ταμείο.

Άρθρο 3: Ορισμοί. Ο ορισμός της εξοικονόμησης ενέργειας είναι λάθος

Ο ορισμός που δίδεται στο άρθρο 3 έχει ως εξής:

«δ) "Εξοικονόμηση ενέργειας": Η ποσότητα της εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με

τη μέτρηση ή και τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την υλοποίηση ενός ή περισσότερων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση».

Ο ορισμός αυτός ελήφθη από την «κακή» μετάφραση της Οδηγίας στα ελληνικά. Η αγγλική απόδοση του ορισμού έχει ως εξής:

(d) "energy savings": an amount of saved energy determined by measuring and/or estimating consumption before and after implementation of one or more energy efficiency improvement measures, whilst ensuring normalization for external conditions that affect energy consumption;

Από τη σύγκριση διαπιστώνεται ότι η σωστή μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

«δ) "Εξοικονόμηση ενέργειας": Η ποσότητα της εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με μέτρηση ή με κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την υλοποίηση ενός ή περισσότερων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη κανονικοποίηση (ή αλλιώς αναγωγή) της κατανάλωσης στις ίδιες εξωτερικές συνθήκες, οι οποίες επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση».

Το λάθος εδώ είναι πολύ σοβαρό για ένα νομοσχέδιο το οποίο δίδει λάθος επιστημονικό ορισμό για το κύριο αντικείμενό του (εξοικονόμηση ενέργειας), αδυνατεί να ορίσει με σαφήνεια τα δεδομένα και τις απαιτήσεις. Πάντα τα ανωτέρω έχουν επισημανθεί στο ΥΠΕΚΑ, το οποίο, όμως, επέλεξε να επιμείνει στις διατυπώσεις της ατυχούς μετάφρασης, αγνοώντας τη γνώμη των ειδικών.

Άρθρο 18: Πράσινες δημόσιες συμβάσεις

Η δημιουργία Διυπουργικής Επιτροπής θα έχει ως αποτέλεσμα γραφειοκρατία, η οποία θα αχρηστεύσει τις όποιες καλές προθέσεις του νομοσχεδίου. Προτείνεται η αρμοδιότητα αυτή να ανήκει αποκλειστικά στο ΥΠΕΚΑ και κατά περίπτωση στον συναρμόδιο υπουργό.

ΟΧΙ στην ισοπέδωση της Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης

Η 15η Σύνοδος Πρυτάνεων Πολυτεχνείων και Κοσμητόρων Πολυτεχνικών Σχολών Ελλάδας με τη συμμετοχή της Πρυτανικής Αρχής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, του Προέδρου του ΤΕΕ και εκπροσώπων της Δ.Ε. και της Επιτροπής Παιδείας του ΤΕΕ και εκπροσώπων του ΓΕΩΤΕΕ συγκλήθηκε στο Πλωμάρι της Λέσβου στις 4 και 5.6.2010 για να εξετάσει τις δυσμενείς εξελίξεις για την Παιδεία και τη χώρα, που δημιουργούν οι πολιτικές της σημερινής ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Κατέληξε ομόφωνα στο επόμενο ψήφισμα:

- Επισημαίνει τις πολιτικές ευθύνες του υπουργείου στην κατεύθυνση ισοπέδωσης της Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, με επικίνδυνες για το δημόσιο συμφέρον επιπτώσεις από την άσκηση των τεχνικών και γεωτεχνικών επαγγελματιών, τόσο με το ΠΔ αναγνώρισης των κολεγίων ως ισότιμων, όσο και με τα σχέδια ΠΔ για τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων ΤΕΙ.

- Καταγγέλλει την εμμονή του Υπουργείου στην απόρριψη του τεκμηριωμένου αιτήματος των διπλωμάτων των μηχανικών και των πενταετούς φοίτησης γεωτεχνικών ως Master και μάλιστα χωρίς αιτιολογία, που ρητά και γραπτά προσπαθεί να δημιουργήσει νομικό προηγούμενο σε μια αντισυνταγματική θέση της κυβέρνησης. Ζητά μετ' επιτάσε-

ως την άμεση ικανοποίηση του ώριμου αιτήματος ισοδυναμίας του διπλώματος 5ετών σπουδών με το ευρωπαϊκό Master.

- Καταγγέλλει ότι δεν ακολουθούνται στοιχειωδώς διαδικασίες διαβούλευσης, παρά τη φραστική επίκλησή τους από το υπουργείο. Για τα σχέδια ΠΔ επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ αγνοήθηκαν οι προτάσεις των τεσσάρων πρυτάνεων που μετείχαν στην αρμόδια επιτροπή, οι προτάσεις της 11ης, 12ης και 14ης Συνόδου Πρυτάνεων και Κοσμητόρων των Πολυτεχνείων, του

**Ψήφισμα της 15ης Συνόδου
Πρυτάνεων Πολυτεχνείων και
Κοσμητόρων Πολυτεχνικών Σχολών
Ελλάδας με τη συμμετοχή
ΤΕΕ και ΓΕΩΤΕΕ**

Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και των Γεωπονικών Σχολών της χώρας, καθώς και οι προτάσεις των προέδρων των επιμελητηρίων.

- Θεωρεί ότι η εμμονή του υπουργείου στην εφαρμογή της στρατηγικής της Bologna, παρά το σκεπτικισμό που επικρατεί στα ευρωπαϊκά πολυτεχνεία ως προς τις επιπτώσεις των αποτελεσμάτων της δεκαετούς εφαρμογής της, αντί της θέσπισης του ενιαίου πλαισίου προσόντων -ώστε να διασφαλιστεί η διαβάθμιση των επιπέδων εκπαίδευ-

σης και αντίστοιχα η τεχνική ευθύνη κατά την άσκηση των τεχνικών και γεωτεχνικών επαγγελματιών-, δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη ανάπτυξης της χώρας, ιδιαίτερα στις συνθήκες της σημερινής βαθιάς κρίσης.

- Προασπίζεται τα διπλώματα των ενιαίων και αδιάσπαστων 5ετών σπουδών των μηχανικών και γεωτεχνικών, ως προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος στην υψηλότερη βαθμίδα τεχνικής ευθύνης, για τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

- Συστήνει Ομάδα Εργασίας, η οποία θα διατυπώσει και θα καταθέσει στη σύνοδο κριτήρια για την ενίσχυση των υποδομών και του προσωπικού, με ορθολογική κατανομή του αριθμού των εισαγόμενων σπουδαστών και κατάργηση, ει δυνατόν, του συστήματος μεταγραφών που στρεβλώνει τις σπουδές και τις σχέσεις διδάσκοντος - διδασκόμενου στα Πολυτεχνεία και τα Γεωπονικά Τμήματα της χώρας μας.

Για όλους αυτούς τους λόγους απορρίπτουμε τις πολιτικές και πρακτικές του υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και της κυβέρνησης. Διοργανώνουμε εκδήλωση στο τέλος Ιουνίου, κατά τη διάρκεια της οποίας θα ανακοινωθούν και θα αναλυθούν οι θέσεις των ιδρυμάτων.

Καλούμε την υπουργό Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και τον πρωθυπουργό να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Ζητούμε να οριστεί συνάντηση με τους πρυτάνεις των Πολυτεχνείων, του Γεωπονικού Πανεπιστημίου και τους προέδρους ΤΕΕ και ΓΕΩΤΕΕ, ώστε να διορθωθούν τα λάθη πολιτικής που οδήγησαν σε αδιέξοδο τόσο την Οικονομία, όσο και την Παιδεία.

Τώρα και στη: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΣΕΛΙΟΥ & ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ - ΚΑΤΩ ΤΟΥΜΠΑ • ΤΗΛ/ΦΑΧ: 2310 988 224

2Ε ΕΙΔΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

**ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ ΚΟΠΗ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
ΧΩΡΙΣ ΣΚΟΝΗ & ΧΩΡΙΣ ΘΟΡΥΒΟ**

GUNITE

• ΤΣΙΜΕΝΤΕΝΕΣΕΙΣ • ΡΗΤΙΝΕΝΕΣΕΙΣ • ΑΝΘΡΑΚΟΝΗΜΑΤΑ • ΥΑΛΟΝΗΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑ: ΤΗΛ.: 210 8816407 - FAX: 210 8210292

Ανεξέλεγκτη είναι έως σήμερα η διαχείριση των επικινδύνων τοξικών αποβλήτων στην Ελλάδα. Η διαπίστωση αυτή τεκμηριώθηκε από τους διακεκριμένους ομιλητές στην ημερίδα με θέμα: «Η διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων - Παρόν και προοπτικές», που διοργάνωσε το ΤΕΕ στο ξενοδοχείο «Acropolis», στην Αθήνα. Η ημερίδα εντασσόταν στο έργο του ΤΕΕ και πραγματοποιήθηκε ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, στην ημερίδα τονίστηκε ότι:

- Κανείς δεν ξέρει πόσες ακριβώς ποσότητες παράγονται ετησίως και πού καταλήγουν.
- Κανείς δεν ξέρει πού κατέληξαν οι ποσότητες που παρήχθησαν τα προηγούμενα χρόνια.
- Εκτιμάται ότι η ετήσια παραγωγή επικινδύνων αποβλήτων, κυρίως από 20 επιχειρήσεις της χώρας, κυμαίνεται από 350.000 τόνους, όπως αναφέρουν τα επίσημα στοιχεία, έως 650.000 τόνους.
- Λόγω της ισχύουσας πρακτικής, τα τοξικά απόβλητα, ουσιαστικά, καταλήγουν στο ποτήρι μας, στο πιάτο μας, στην τροφική αλυσίδα και στον αέρα.
- Η πρόσφατη καταδίκη από την ΕΕ της Ελλάδας, το Σεπτέμβριο του 2009, για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων, καταδεικνύει και το μέγεθος του προβλήματος.

«Καθημερινά βρίσκονται σε ΧΑΔΑ γύρω από την Αττική επικίνδυνα απόβλητα, τα οποία εναποτίθενται εκεί, συχνά εν γνώσει των τοπικών αρχόντων, αλλά και σε ρέματα, σε πλαγιές, ακόμη και σε βιολογικές καλλιέργειες. Έχουμε σοβαρές ενδείξεις για ξέπλυμα επικινδύνων αποβλήτων σε κοκτέιλ καυσίμων, κάτι που αποτελεί περιβαλλοντικό και οικονομικό έγκλημα» αποκάλυψε ο Γενικός Επιθεωρητής Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, **Παναγιώτης Μέρκος**, κηρύσσοντας την έναρξη της ημερίδας.

Ο Π. Μέρκος μετέφερε το χαιρετισμό και τα συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία του ΤΕΕ της υπουργού ΠΕΚΑ, **Τίνας Μπιρμπίλη**, και της Γενικής Γραμματέως, **Μαργαρίτας Καρβασιλή**.

«Δεν γνωρίζουμε επακριβώς ποιες

είναι οι πραγματικά ετήσια παραγόμενες ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων. Βασίζομαστε σε αυτό, στην καλή και αξιόπιστη πρόθεση δήλωση του παραγωγού των αποβλήτων. Υπάρχουν εκτιμήσεις για 350.000, περίπου, τόνους ανά έτος έως 650.000 τόνους ανά έτος» τόνισε ο ομιλητής και πρόσθεσε ότι τίθεται ένα σοβαρό ερώτημα για το τι έχουν γίνει τα επικίνδυνα απόβλητα των προηγούμενων ετών που έχουν συσσωρευτεί σε όλη την ελληνική επικράτεια, όταν είναι γνωστό και υπάρχουν παραστατικά δια-

ποτελέσει τα επόμενα χρόνια ένα πολύ σοβαρό εργαλείο άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής.

Σχετικά με τα επικίνδυνα απόβλητα, υπάρχει ήδη από την ΚΥΑ του 2006 υποχρέωση των παραγωγών να ασφαλιζονται για τον περιβαλλοντικό κίνδυνο της διαχείρισής τους. Δεν γνωρίζω κατά πόσο και σε ποιο βαθμό, ανέφερε, η βιομηχανία έχει συμμορφωθεί. Εσχάτως κάποιες μεγάλες βιομηχανίες προέβησαν στη σύναψη σχετικών συμβολαίων ή στην εξασφάλιση των σχετικών εγγυήσεων.

δειξη για μία ακόμη φορά αυτού του θέματος. Το ΤΕΕ επανειλημμένα έχει ασχοληθεί με τα επικίνδυνα απόβλητα, όπως και με τα επικίνδυνα ιατρικά σε ημερίδες στο παρελθόν» τόνισε η περιβαλλοντολόγος ΠΜ, επιμελήτρια ΜΕΠΑΑ, δρ. Χριστίνα Θεοχάρη, παρουσιάζοντας την εισήγηση της οργανωτικής επιτροπής της ημερίδας. Και αποκάλυψε ότι, περίπου, 600.000 τόνοι «ορφανών» επικινδύνων αποβλήτων κανείς δεν γνωρίζει πού έχουν διατεθεί και το πιο πιθανό είναι να τα βρίσκουμε

Ανεξέλεγκτη παραμένει η διαχείριση

Επιμέλεια: **Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ**

συνολικής μεταφοράς ή αδειοδοτημένης απόθεσης για ένα πολύ μικρό κλάσμα εξ αυτών.

Χαρακτήρισε «γκρίζα και συγκεχυμένη» την πραγματικότητα στον τομέα της διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων.

Εν συνεχεία, υπογράμμισε: «Δυστυχώς, οι επιθεωρητές Περιβάλλοντος είμαστε πραγματικά πάρα πολύ λίγοι. Παρ' όλα αυτά προσπαθούμε. Είμαστε σε συνεργασία, τελευταία, με το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και με το ΣΔΟΕ, προκειμένου να

γίνει πιο συνολικός ο έλεγχος.

Αναφερόμενος στην ΚΥΑ για τον Ασωπό, τόνισε ότι είναι το αυστηρότερο νομοθετικό πλαίσιο που τέθηκε ποτέ και απαιτεί να ενσωματωθούν προβλέψεις της νομοθεσίας και για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων στην περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Σε ό,τι αφορά την Οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη, τόνισε θα α-

στο ποτήρι μας, στο πιάτο μας, στην τροφική αλυσίδα, στον αέρα. Με εξαίρεση το 0,7 έως 0,8% που εξάγεται προς επεξεργασία, σε εγκαταστάσεις, κυρίως, της Γερμανίας, του Βελγίου, της Γαλλίας και της Μ. Βρετανίας, η διαχείριση της πλειονότητας των 330.000, περίπου, τόνων επικινδύνων αποβλήτων που παράγονται ετησίως (άλλες εκτιμήσεις ανεβάζουν την ποσότητα αυτή σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό) παραμένει στην πράξη ανεξέλεγκτη. Οι παραγωγοί των αποβλήτων αυτών διατηρούν μειωμένο έως και μηδενικό το κόστος επεξεργασίας τους, αυξάνοντας τα κέρδη τους σε βάρος του περιβάλλοντος και του κοινωνικού συνόλου.

Ο ομιλητής τόνισε ότι «τα συμπεράσματα της ημερίδας θα προσπαθήσουμε να τα αξιοποιήσουμε, μεταφέροντας την εμπειρία αυτή προς τις αρμόδιες αρχές του υπουργείου για τις απαιτούμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες».

Παράνομο θάψιμο στις κωματερές

«Η ημερίδα στοχεύει στην ανά-

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΥΠΕΧΩΔΕ του 2004, τα οποία θεωρούνται ημιτελή, η κα Θεοχάρη ανέφερε ότι το 85-90% της ετήσιας παραγωγής επικινδύνων αποβλήτων αποδίδεται σε, περίπου, 20 μονάδες της πρωτογενούς μεταλλουργίας, διύλισης αργού πετρελαίου, δραστηριοτήτων παραγωγής πετρελαιοειδών καταλοίπων, παραγωγής και χρήσης λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και συναφών χημικών προϊόντων. Το υπόλοιπο 10-15% το παράγουν όλοι οι άλλοι

εταιρείες οι οποίες έχουν πιστοποιηθεί γι' αυτόν το σκοπό, για διάθεση - αξιοποίηση.

• Αξιοποίηση και οι λοιπές πρακτικές διαχείρισης όπως προβλέπει η νομοθεσία.

Στην πράξη, όμως, έχουμε παράνομο θάψιμο, μαζί με σκουπίδια, σε χωματερές. Παράνομη διάθεση στο έδαφος. Παράνομη διάθεση σε ορυχεία και μεταλλεία, πλην μιας γνωστής νόμιμης περίπτωσης. Και αναφερόμαστε εδώ στο Τεχνικό Πάρκο Λαυρίου. Παράνομη μη α-

υλικών για το αμιαντοτσιμέντο και το προαναφερθέν Τεχνικό Πάρκο Λαυρίου.

Τα ιατρικά απόβλητα

Σε ό,τι αφορά στα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα, εκτιμάται σήμερα ότι στη χώρα μας παράγονται περί τους 14.600 τόνους, σύμφωνα με στοιχεία του ΕΣΚΝΑ, εκ των οποίων η μισή ποσότητα παράγεται από υγειονομικές μονάδες της Αττικής.

Όλες οι δημόσιες και ιδιωτικές υγειονομικές μονάδες εφαρμόζουν, κατά παράβαση της ΚΥΑ, αδρανοποίηση εντός οχημάτων, την οποία ονομάζουν αποστείρωση. Στον αποτεφρωτήρα του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων Κοινοτήτων Νομού Αττικής οδηγείται περισσότερο από το 20% της εκτιμώμενης παραγωγής των επικινδύνων ιατρικών αποβλήτων της Αττικής. Τελικά, ένα ποσοστό μόνο υφίσταται μία κατά τα άλλα σύννομη επεξεργασία, ενώ ένα μεγάλο μέρος υπάρχει ανάμεσά μας και αυτό αποτελεί έναν μεγάλο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Διασυνοριακή μεταφορά

Σε ό,τι αφορά στη διασυνοριακή μεταφορά των επικινδύνων αποβλήτων, υπήρξε, κατά κόρον, ανεξέλεγκτη αποστολή προς αναπτυσσόμενες χώρες και χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, με διάφορα προσχήματα, μεταξύ των οποίων ήταν και τα προσχήματα της βοήθειας, καθώς έστειλαν διάφορα ληγμένα εντομοκτόνα, φυτοφάρμακα και λοιπά προς χρήση. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ψήφισε τη Σύμβαση της Βασιλείας το 1994 και στη συνέχεια έγινε το 1995 μία τροποποίησή της, με την οποία απαγορεύτηκε η εξαγωγή ακόμα και για την αξιοποίηση. Η Ελλάδα έχει κυρώσει τη Σύμβαση της Βασιλείας, τη δε τροποποίησή της την κύρωσε με καθυστέρηση 15 ετών το Μάρτιο του 2010.

Οι προτάσεις

- Χρειάζεται ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης των επικινδύνων αποβλή-

των, που πρέπει να περιλάβει και τα προβλεπόμενα από την πρόσφατη Οδηγία για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων, που είναι η μείωση, η ελαχιστοποίηση δηλαδή του όγκου των παραγομένων, η ανακύκλωση των αξιοποιήσιμων υλικών, η επεξεργασία των εναπομεινάντων και η τελική ασφαλής διάθεση των υπολειμμάτων.

- Ο εθνικός σχεδιασμός, ο οποίος κατά τα άλλα έχει απορριφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και, επομένως, είναι και υποχρέωσή μας να τον επαναυποβάλουμε συμπληρωμένο, πρέπει να περιλαμβάνει ενιαίο κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης των επικινδύνων αποβλήτων. Κατάλληλο σχέδιο διαχείρισης. - Δημιουργία ολοκληρωμένων και προσβάσιμων εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης και όλων των μορφών επεξεργασίας.

- Πρόβλεψη δυνατοτήτων επεξεργασίας αποβλήτων ανταποκρινόμενη στην αυξανόμενη παραγωγή τους. Και τελευταίο, αλλά όχι έσχατο, συμπλήρωση και εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου.

Περιβαλλοντική ενημερότητα

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, **Κώστας Καρτάλης**, ζήτησε να καθιερωθεί για τις επιχειρήσεις η «περιβαλλοντική ενημερότητα» και να συνδεθεί με τις οικονομικές εφορίες, δηλαδή με τη φορολογική ενημερότητα. Χαρακτήρισε το θέμα των επικινδύνων αποβλήτων ως «ένα από τα κρυφά, ένοχα μυστικά» που έχει η ελληνική διοίκηση και η ελληνική κοινωνία και η ελληνική παραγωγική τάξη, μαζί με το κρυφό ένοχο μυστικό των ΧΑΔΑ, των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων, που ακόμα υπάρχουν στη χώρα μας. Λείπουν οι επίσημοι χώροι απόθεσης επικινδύνων αποβλήτων, κυρίως βιομηχανικών και ήταν πάντα στις σκέψεις της πολιτείας να δρομολογήσει δύο χώρους, έναν στη Βόρεια και έναν στη Νότια Ελλάδα. Αλλά και εκεί υπάρχει ένας προβληματισμός, αν θα πρέπει να τους λειτουργήσει το ελληνικό Δη-

των επικινδύνων αποβλήτων

βιομηχανικοί κλάδοι, ενώ σημαντικό είναι ο ρόλος των ιατρικών αποβλήτων, καθώς και το ζήτημα που ανακύπτει με τη διασυνοριακή μεταφορά των επικινδύνων αποβλήτων.

Ο σχεδιασμός που κατέθεσε το ΥΠΕΧΩΔΕ το 2007 δεν πληροί τα κριτήρια σχετικού άρθρου της Οδηγίας.

Τι πρέπει να γίνεται:

• Προσωρινή αποθήκευση -όχι πέραν του έτους- σε ειδικούς χώρους εντός των μονάδων παραγωγής.

• Διάθεση σε ΧΥΤΕΑ, δηλαδή Χώρους Υγειονομικής Ταφής Επικινδύνων Αποβλήτων.

• Μεταφορά στο εξωτερικό από

δειοδοτημένη προσωρινή αποθήκευση στο χώρο παραγωγής. Παράνομη χρήση για μπάτζωμα, πρόσθετα σε τσιμέντο, παράνομη καύση σε μεγάλο ποσοστό και πόντιση στη θάλασσα είτε παράνομη, είτε αδειοδοτημένη κατά περίπτωση, αλλά πάντα επικίνδυνη για το περιβάλλον.

Προς το παρόν, επομένως, η Ελλάδα δεν διαθέτει, πλην ελαχίστων εγκεκριμένων εγκαταστάσεων, τα απαιτούμενα μέσα προστασίας του περιβάλλοντος για την επεξεργασία επικινδύνων αποβλήτων. Διαθέτει έναν μόνο χώρο υγειονομικής ταφής ΧΥΤΕΑ στο λιγνιτωρυχείο της ΔΕΗ στην καρδιά του Νομού Κοζάνης για τη διάθεση, κυρίως, των

μόσιο ή αν θα μπορούσαν, αφού χωροθετηθούν, να εκχωρηθούν και στον ιδιωτικό τομέα.

Από μία έρευνα που έκανε η Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής, προκύπτει ότι υπάρχει μία σοβαρή υστέρηση μεταξύ των παραγόμενων νοσοκομειακών απορριμμάτων σε δημόσια, αλλά κυρίως σε ιδιωτικά νοσοκομεία, και αυτών τελικά που καταλήγουν στις επίσημες αναγνωρισμένες δομές του κράτους για επεξεργασία.

Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα των πετρελαιοειδών, εξέφρασε την ανησυχία του για την εφαρμογή της νομοθεσίας στις πλωτές και υποθαλάσσιες εξέδρες εξόρυξης πετρελαίου στο Βόρειο Αιγαίο, στην περιοχή της Θάσου.

Αποκάλυψε ότι, αν και καταλογίστηκαν 23 περιβαλλοντικά πρόστιμα από την αρμόδια Γενική Επιθεώρηση Περιβάλλοντος του υπουργείου Περιβάλλοντος από το 2006 και μετά, για σοβαρές περιβαλλοντικές περιπτώσεις - παραβάσεις, αυτά δεν έχουν εισπραχθεί. Πρότεινε τη διασύνδεση του περιβαλλοντικού προστίμου με την αρμόδια ΔΟΥ, στην οποία υπάγεται η κάθε παραγωγική δραστηριότητα, ώστε όταν εκδίδεται η φορολογική ενημερότητα να υπάρχει ταυτοχρόνως και περιβαλλοντική ενημερότητα. Γιατί, σήμερα, δεν ισχύει ο ρυπαίνων πληρώνει, γιατί δεν πληρώνει, υπογράμμισε.

Να δημιουργηθούν δύο χώροι απόθεσης

Ο υπεύθυνος Περιβάλλοντος της Νέας Δημοκρατίας, **Κυριάκος Μητσοτάκης**, ζήτησε να γίνει πλήρης αναμόρφωση του σχεδίου διαχείρισης των απορριμμάτων και των αποβλήτων και να δημιουργηθούν δύο χώροι τελικής διάθεσης, ένας στη Βόρεια Ελλάδα και ένας στο Λεκανοπέδιο, και να ανατεθούν στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Ο ομιλητής ανέφερε ότι το θέμα αποτελεί αντικείμενο προσφυγής έναντι της χώρας μας στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για παράβαση μιας σειράς από διατάξεις ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Χρειαζόμαστε δύο χώρους ταφής επικινδύνων αποβλήτων, είτε

Οι αδυναμίες του υπάρχοντος συστήματος παρουσιάστηκαν από τους υπευθύνους του Τμήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ, τον προϊστάμενο **Γ. Μαχαίρα** και τη **Γεωργία Μαντζαβά**.

Η παραγωγή των αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποτυπωθεί ως πολύ υψηλή, γύρω στα 1,3 δισεκατομμύρια τόνους ετησίως.

Τα βασικότερα προβλήματα του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου στην Ελλάδα είναι:

- Πρώτον, η έλλειψη νομοθετικού πλαισίου, που θα προβλέπει μια συνολική διευθέτηση της διαχείρισης των αποβλήτων, που έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση και συνύπαρξη πλειάδας κανονιστικών πράξεων, οι οποίες περιέχουν συχνά αντικρουόμενες ή ασαφείς διατάξεις.
- Δεύτερο πρόβλημα είναι η πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων για τον έλεγχο της διαχείρισης των αποβλήτων μεταξύ διαφόρων αρμόδιων αρχών, υπουργείο Περιβάλλοντος, Περιφέρειες, Διεύθυνση Περιβάλλοντος Νομαρχιών, Διευθύνσεις Υγιεινής Νομαρχιών,

ΕΥΔΑΠ για το Λεκανοπέδιο της Αττικής. Αποτέλεσμα είναι αφενός η διάχυση των ευθυνών μεταξύ των συναρμόδιων αρχών, με αποτέλεσμα τον πλημμελή έλεγχο της διαχείρισης των αποβλήτων και αφετέρου οι μεγάλες καθυστερήσεις στην αδειοδοτική διαδικασία.

- Τρίτο πρόβλημα, το μεγάλο διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων εξαιτίας της πολυδιάσπασης των αρμοδιοτήτων, είναι εξωπραγματικό. Χρειάζονται τέσσερα χρόνια για να λειτουργήσει μια επιχείρηση, η οποία υποχρεούται να λάβει διαδοχικά: προέγκριση χωροθέτησης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, έγκριση μελέτης επεξεργασίας και διάθεσης, οικοδομικές άδειες, άδεια εγκατάστασης, άδεια λειτουργίας. Ένας κυκεώνας αδειών, οι οποίες, στην ουσία, δεν έχουν προσφέρει και τίποτα μέχρι σήμερα. Είκοσι χρόνια λειτουργεί αυτό το αδειοδοτικό σύστημα και δεν έχει προσφέρει κάτι, δεν έχουν τιθασευτεί τα απόβλητα.

Έναν στη Νότια Ελλάδα και έναν στη Βόρεια Ελλάδα και προσυπογράφω απόλυτα την άποψη την οποία εξέφρασε και ο Κώστας Καρτάλης, ότι η πολιτεία οφείλει να χωροθετήσει αυτούς τους χώρους και στη συνέχεια η εκμετάλλευση αυτών των χώρων μπορεί κάλλιστα να γίνει από την ιδιωτική πρωτοβουλία, καθώς αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει και έντονο ενδιαφέρον από επενδυτές, να εισέλθουν σε αυτό το πεδίο.

Το πρόβλημα είναι πολύ χειρότερο από ό,τι παρουσιάζεται και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι δεν πληρούνται πάντα οι απαραίτητοι περιβαλλοντικοί όροι, όταν μία βιομηχανία εναποθέτει «προσωρινά» τα επικίνδυνα απόβλητά της σε κάποιο χώρο πέριξ του εργοστασίου από τον οποίο παράγονται.

Χαίρομαι που το ΤΕΕ ανοίγει και πάλι το φάκελο αυτό και ελπίζω πολύ σύντομα να υπάρξει αντίδραση από το υπουργείο Περιβάλλοντος.

Πολιτικό πρόβλημα

Καθαρά πολιτικό χαρακτήρισε το πρόβλημα διαχείρισης των επικινδύνων αποβλήτων, το μέλος της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Τμήματος Οικονομίας του ΚΚΕ, **Μπάμπης Ζιώγας**, αφού μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικές τεχνικές

για την αντιμετώπισή του, πράγμα που δεν γίνεται.

Από το 1994, ήδη, έχει φανεί και έχει προβληθεί η τεράστια επικινδυνότητα του προβλήματος αυτού και από τότε γινόταν λόγος για την αναγκαιότητα δύο μεγάλων εγκαταστάσεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων στο βορρά και το νότο. Επομένως, εδώ και 17 χρόνια δεν πρόκειται για ένα μυστικό, πρόκειται για μία πραγματικότητα, τόνισε και επέριψε ευθύνες στις κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και Νέας Δημοκρατίας για την οξείτητα με την οποία εμφανίζεται το πρόβλημα μέχρι και σήμερα, για τις σοβαρές υγειονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων.

Αναφέρθηκε στο υψηλό ποσοστό καρκινογένεσης εξαιτίας της βιομηχανικής ρύπανσης, κυρίως των νερών του Ασωπού και των υπόγειων νερών από όπου υδρεύονταν ολόκληρες περιοχές. Και όχι μόνο του Ασωπού και των υπόγειων νερών, αλλά όλης της ευρύτερης αυθαίρετης, λέμε εμείς άτυπης, λέγεται, βιομηχανικής περιοχής των Οινόφυτων.

Παράλληλα, τα δύο τρία τελευταία χρόνια αναδεικνύεται και το α-

ντίστοιχο πρόβλημα των Μεσσαπίων στην Εύβοια και είναι βέβαιο ότι και παρόμοιες άλλες βιομηχανικές δραστηριότητες άτυπες ή μη δημιουργούν αντίστοιχα προβλήματα και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Παρ' όλα αυτά το νομοθετικό πλαίσιο για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων παραμένει συνειδητά -λέμε εμείς και επιμένουμε- ημιτελές.

«Πράσινο Τερισμός»

Ο εκπρόσωπος του ΛΑΟΣ, **Αλέξανδρος Οικονόμου**, ζήτησε να καθιερωθεί «Πράσινο Τερισμός», να μεταφερθεί η αρμοδιότητα από τους δήμους στο νέο επίπεδο οργάνωσης του κράτους, που είναι οι νομαρχίες και οι περιφέρειες, να αλλάξει η κρατική πολιτική της διαχείρισης των απορριμμάτων, με την κατάργηση των ΧΥΤΑ, που αφορούν, κυρίως, τα αστικά απόβλητα, να αντικατασταθούν από καινούριες μονάδες μεγάλες, μια και είναι έτσι και αλλιώς και παράνομοι οι ΧΥΤΑ, με βάση τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεγάλες μονάδες επεξεργασίας, ανακύκλωσης και ενεργειακής εκμετάλλευσης των απορριμμάτων και των αποβλήτων, που θα καλύπτουν τις ανάγκες μιας ή πε-

ρισσοτέρων γειτονικών περιφερειών, ανάλογα με τον πληθυσμό και την έκταση.

Ο ομιλητής αναφέρθηκε στο πρόβλημα της διεθνούς παρανομίας στη διαχείριση επικίνδυνων τοξικών αποβλήτων και τόνισε ότι το κόμμα του δεν θεωρεί ότι είναι αποκλειστικά πρόβλημα του μεγάλου κεφαλαίου, αλλά εμπλέκονται σε αυτό και τοπικές κοινότητες και κοινωνίες και άτομα. Ο Μάκης Βορίδης έχει κάνει επανειλημμένες παραστάσεις, προτάσεις και Επερωτήσεις, για το πρόβλημα του Ασωπού ειδικότερα, αλλά και για άλλα, και έχει κάνει και προτάσεις για τον «Πράσινο Τετραετία», ο οποίος θα τιμωρεί τους ρυπαίνοντες επιχειρηματίες.

Ενσωμάτωση στις τιμές

Η **Μαρία Βιτωράκη**, εκ μέρους των Οικολόγων Πρασίνων, πρότεινε να ενσωματωθεί το περιβαλλοντικό κόστος στην τιμή του κάθε προϊόντος, ενώ τόνισε ότι πρέπει να δοθεί απόλυτη έμφαση στην πρόληψη παραγωγής αποβλήτων. Αυτό, όμως, σε μεγάλο βαθμό, συνδέεται με τον οικολογικό σχεδιασμό προϊόντων και παραγωγικών διαδικασιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι περιορίζεται η χρήση, για παράδειγμα, επικίνδυνων πρώτων υλών, χρησιμοποιούνται ανανεώσιμοι φυσικοί πόροι. Τα προϊόντα που παράγονται, είναι όσο το δυνατόν βιοαποδομήσιμα και μη τοξικά. Δεν περιλαμβάνουν τοξικές ουσίες που είναι πιθανά βιοσυσσωρευσιμες και προκαλούν προβλήματα στην ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα.

Αυτές, εξάλλου, είναι και οι αρχές της Πράσινης Χημείας και εμείς διεκδικούμε αυτές οι αρχές να ενσωματώνονται στο σχεδιασμό των προϊόντων, αλλά και των παραγωγικών διαδικασιών.

Υπάρχουν σήμερα εργαλεία για να προωθήσουμε την πρόληψη.

Επειδή αρκετοί ομιλητές αναφέρθηκαν στο πρόβλημα του Ασωπού, ανέφερε ότι είναι ένα παράδειγμα ανεξέλεγκτης διαχείρισης, όπου οι ευθύνες είναι κατανοητές και στη βιομηχανία, αλλά και στη Διοίκηση.

Για να δρομολογηθούν λύσεις, πρέπει να αλλάξει ο τρόπος παραγωγής. Οι καθαρές τεχνολογίες είναι εδώ, αλλά αυτό που πρέπει να γίνει, είναι να τις προωθήσουμε και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με χρήση οικονομικών εργαλείων, με έναν τρόπο που θα δίνει κίνητρα στη βιομηχανία να ενσωματώνει αυτό το σχεδιασμό στην παραγωγή της.

Τομέας ανάπτυξης οι καθαρές τεχνολογίες

«Οι οικονομίες δεν σώζονται μόνο με τον περιορισμό του κοινωνικού κράτους, αλλά με τις προσπάθειες να προληφθεί η επιβολή προστίμων, όπως είναι τα περιβαλλοντικά πρόστιμα» τόνισε, μεταξύ άλλων, το μέλος της Δ.Ε. του ΤΕΕ, **Θεόδωρος Δραγκιώτης**.

Αναφερόμενος στο θέμα του Ασωπού, που εθίγη από τους ομιλητές, θύμισε ότι το Επιμελητήριο, πριν από λίγο καιρό, διοργάνωσε μία αρκετά αξιόλογη ημερίδα στη Θήβα για το θέμα του Ασωπού.

Σε ό,τι αφορά τα επικίνδυνα απόβλητα, τόνισε ότι πέρα από τα συστημικά προβλήματα, έχουμε να λύσουμε ακόμα πάρα πολλά τεχνικά προβλήματα. Και παρακάλεσε τους παριστάμενους, πρόεδρο και μέλη της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, να κρατήσουν αυτό το θέμα στο νου τους, διότι, ενδεχομένως, ο συγκεκριμένος ερευνητικός τομέας να προσφέρεται για την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Εξάλλου δεν είμαστε και τόσο πλούσιοι, ώστε να μην μας πειράζουν τα πρόστιμα που κάθε φορά χρειάζεται να πληρώνουμε για περιβαλλοντικές παραβάσεις.

Οι παρανομίες στην παράκτια ζώνη του Δήμου Ελληνικού

Ο Δήμαρχος Ελληνικού, Χρήστος Κορτζίδης, βρίσκεται για δεύτερη φορά σε απεργία πείνας, που ξεκίνησε στις 29 Απριλίου, διαμαρτυρόμενος για την παραβίαση του Συντάγματος και της νομιμότητας στην παραλιακή ζώνη του Δήμου Ελληνικού, σε συνδυασμό με την κατάργηση του δήμου από τον «Καλλικράτη».

Όπως ακριβώς πριν τρία χρόνια, έτσι και τώρα το ΤΕΕ συμπαραστέκεται στον αγώνα του Δημάρχου Ελληνικού, του δημοτικού συμβουλίου και των δημοτών, για το δικαίωμα της ελεύθερης και δωρεάν πρόσβασης και χρήσης του αιγαλού και της παραλίας, από όλους τους πολίτες κατ' ισσομοίρια.

Στις 14 Μαΐου το ΤΕΕ είχε εκφράσει την ελπίδα, με αφορμή την κατεδάφιση του καμένου κέντρου «Φαντασία», η πράξη αυτή να είναι η αρχή της πραγματικής απόδοσης του παράκτιου μητροπολιτικού χώρου στους πολίτες.

Η σημερινή εικόνα της παραλίας του Αγίου Κοσμά έχει ως εξής:

- Στο βόρειο τμήμα της παράκτιας ζώνης όπου βρισκόταν η «Φαντασία» υπάρχουν οι αθλητικές εγκαταστάσεις του Αγίου Κοσμά, οι εγκαταστάσεις διαφόρων ομοσπονδιών και συλλόγων, το κέντρο διασκέδασης «Ακρωτήρι», εγκαταστάσεις του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών, κέντρο εκπαίδευσης και εγκαταστάσεις του Λιμενικού Σώματος με καθημια χρήση να έχει δική της περιφράξη μέχρι την ακτή.

- Παρεμβάλλεται η ελεύθερη ακτή κολύμβησης του Δήμου Ελληνικού, της οποίας η διαχείριση όμως δεν έχει δοθεί στο δήμο, με αποτέλεσμα να στερείται στοιχειώδεις υποδομές, όπως νερό, ρεύμα, τουαλέτες, καμπίνες κλπ. ενώ τα Σαββατοκύριακα συγκεντρώνει πάνω από 3.000 λουόμενους την ημέρα.

- Δίπλα από την ελεύθερη ακτή, βρίσκονται τρία νυχτερινά κέντρα («Wynn», «Las Vegas», πρώην «Γαλάζιο»), τα οποία στερούνται άδειας λειτουργίας, η πίστα καρτ, επίσης χωρίς άδεια λειτουργίας και ένας παιδότοπος.

- Στο νότιο τμήμα της παράκτιας ζώνης βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του Ολυμπιακού Κέντρου Ιστιοπλοΐας, όπου με εξαίρεση ένα μικρό κομμάτι στο βόρειο όριο του, ο χώρος είναι κλειστός για το κοινό με περιφράξεις που εκτείνονται από την Ποσειδώνος μέχρι τη θάλασσα.

Με βάση το Προεδρικό Διάταγμα 254Δ/04,¹ όλες οι χρήσεις που εμποδίζουν την ελεύθερη πρόσβαση στην ακτή έπρεπε να έχουν απομακρυνθεί.

Ως συνέχεια και συνέπεια της πράξης της, πιστεύουμε ότι θα πρέπει η πολιτεία να παρέμβει άμεσα με:

- Τη σφράγιση των νυχτερινών κέντρων και της πίστας Cart.
- Την απομάκρυνση των αυθαίρετων κατασκευών.
- Την απόδοση της διαχείρισης της ελεύθερης πλαζ και της παραλίας στο Δήμο Ελληνικού.

1. Π.Δ. 5.3.2004 (ΦΕΚ 254Δ'2004): «Καθορισμός ζωνών προστασίας, χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην παραλιακή ζώνη της Αττικής από το Φαληρικό Όρμο μέχρι την Αγία Μαρίνα Κρωπίας».

Υλικά ΣΙΚΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ • ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ • ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΟΜ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
 GUNITE από το 1979 • ΕΠΟΞ. ΡΗΤΙΝΕΣ ΕΡΟΧ 200, 203
 • Ελάσματα • Ενέσεις • Ανθρακούφασματα
 • ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ ΚΟΠΗ • ΥΛΙΚΑ • ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Τηλ.: 0106844069 • 0944/317197
Υλικά ΙΣΟΜΑΤ

Εξελίξεις και προοπτικές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 2010*

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης και το Μνημόνιο Συνεργασίας, η ελληνική κυβέρνηση έχει αναλάβει την υποχρέωση να προχωρήσει σε μείωση του ΠΔΕ για την περίοδο 2010-2012. Για το 2010 ειδικά, η μείωση του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ ανέρχεται σε 1.100 εκατ. ευρώ. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη νέα-αναθεωρημένη κατανομή του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ κατά τομέα:

Πίνακας 1: Δαπάνες εθνικού ΠΔΕ κατά τομέα (σε εκατ. ευρώ)

	2009 Εκτιμ. Πραγμ.	2010 Προϋπο- λογισμός	2010 Αναθεω- ρημένο	Διαφορά Προϋπ. - Αναθ. 2010
Επικοινωνίες	0	0	0	0
Γεωργία	23	25	19	-6
Δάση	7	10	4	-6
Αλιεία	0	0	0	0
Εγγειοβελτιωτικά έργα	120	130	62	-68
Βιομηχανία - Βιοτεχνία	100	260	140	-120
Ενέργεια	1	10	5	-5
Συγκοινωνίες	345	500	330	-170
Τουρισμός	77	62	40	-22
Πολιτισμός	25	60	52	-8
Αθλητισμός	54	50	35	-15
Εκπαίδευση	243	420	245	-175
Κατάρτιση	0	0	0	0
Οικισμός - Περιβάλλον	130	155	75	-80
Υγεία - Πρόνοια	60	120	100	-20
Ύδρευση - Αποχέτευση	25	59	35	-24
Δημόσια Διοίκηση	10	6	6	0
Γεν. οικονομικός σχεδιασμός	81	80	51	-29
Εξωτερικές υποθέσεις	14	24	16	-8
Άμυνα	6	7	4	-3
Δικαιοσύνη	14	20	12	-8
Δημόσια ασφάλεια	7	34	16	-18
Έρευνα - Τεχνολογία	4	10	5	-5
Έργα ΟΤΑ α' βαθμού	1.002	800	650	-150
Νομαρχιακά έργα	88	110	75	-35
Περιφερειακά προγράμματα	120	200	145	-55
Διάφορα	93	50	34	-16
Απασχόληση	65	68	60	-8
Ολυμπιακά έργα	86	70	34	-36
Αποθεματικό	0	10	0	-10
Γενικό σύνολο	2.800	3.350	2.250	-1.100

Οι μεγαλύτερες μειώσεις παρουσιάζονται στους τομείς της Εκπαίδευσης, των Συγκοινωνιών, των έργων ΟΤΑ α' βαθμού, της Βιομηχανίας-Βιοτεχνίας, του Οικισμού-Περιβάλλοντος, των Εγγειοβελτιωτικών Έργων και των Περιφερειακών Προγραμμάτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τους 27 τομείς στους οποίους προβλέπονται δαπάνες από εθνικούς πόρους, ενώ σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2010 αναμενόταν αύξηση σε 22 τομείς και μείωση σε 5 σε σχέση με το 2009, σύμφωνα με το αναθεωρημένο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, αναμένεται πλέον αύξηση μόνο σε 11 τομείς και μείωση σε 16 τομείς. Το ύψος των δαπανών του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ για το 2010 (2.250 εκατ. ευρώ) είναι το χαμηλότερο της περιόδου 2001-2010 και ξεπερνά μόλις κατά 141 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο του 2000.

Πίνακας 2: Δαπάνες εθνικού ΠΔΕ σε επιλεγμένους τομείς (σε εκατ. ευρώ)

	Προϋπο- λογισμός 2010	Αναθεω- ρημένο 2010	Μεταβολή (%)
Βιομηχανία - Βιοτεχνία	240	140	-41,6%
Συγκοινωνιακά έργα	490	330	-32,6%
Εκπαίδευση	412	245	-40,5%
Εγγειοβελτιωτικά έργα	118	62	-47,4%
Οικισμός-Περιβάλλον	155	75	-51,6%
Σύνολο	1.415	852 (-563)	-39,8%

Η σημαντική μείωση των δαπανών του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στην ομαλή υλοποίηση ήδη ενταγμένων έργων, ενώ ορισμένα μπορεί ακόμα και να διακοπούν. Επιπλέον, αναμένεται πολλά έργα να μην ενταχθούν στο ΠΔΕ λόγω αυτής της εξέλιξης, ενώ την ίδια στιγμή οι οφειλές του Δημοσίου προς τις κατασκευαστικές εταιρείες ανέρχονται, περίπου, σε 3 δισ. ευρώ (σύμφωνα με μελέτη του ΕΒΕΑ). Τα παραπάνω προβλήματα εντείνονται ακόμα περισσότερο στην περίπτωση των περιφερειακών προγραμμάτων και των έργων σε νομαρχίες και δήμους. Αναλυτικότερα:

Πίνακας 3: Δαπάνες για περιφερειακά προγράμματα, νομαρχιακά έργα, έργα ΟΤΑ α' βαθμού (σε εκατ. ευρώ)

	Προϋπο- λογισμός 2010	Αναθεω- ρημένο 2010	Μεταβολή (%)
Έργα ΟΤΑ α' βαθμού	950	650	-31,6%
ΣΑΤΑ	800	600	-25%
ΘΗΣΕΑΣ	150	50	-66,6%
Νομαρχιακά έργα	105	75	-28,6%
Περιφερειακά Προγράμματα	158	145	-8,2%
Σύνολο	1.213	870 (-343)	-28,3%

Πηγή: Υπ. Οικονομικών, Κρατικός Προϋπολογισμός 2010, Εγκύκλιος για το ΠΔΕ

Πίνακας 4: Δαπάνες ΠΔΕ κατά τομέα (σε εκατ. ευρώ)

	2009 Εκτιμ. Πραγμ.	2010 Προϋπο- λογισμός	2010 Αναθεω- ρημένο	Μεταβολή Αναθ. 2010/2009
Επικοινωνίες	27	20	20	-25,9%
Γεωργία	369	355	349	-5,4%
Δάση	22	50	44	100,0%
Αλιεία	65	40	40	-38,5%
Εγγειοβελτιωτικά έργα	230	240	172	-25,2%
Βιομηχανία - Βιοτεχνία	1.550	1.660	1.540	-0,6%
Ενέργεια	169	170	165	-2,4%
Συγκοινωνίες	2.225	2.400	2.230	0,2%
Τουρισμός	110	112	90	-18,2%
Πολιτισμός	132	130	122	-7,6%
Αθλητισμός	54	50	35	-35,2%
Εκπαίδευση	535	1.050	875	63,6%
Κατάρτιση	255	400	400	56,9%
Οικισμός - Περιβάλλον	270	276	196	-27,4%
Υγεία - Πρόνοια	198	235	215	8,6%
Ύδρευση - Αποχέτευση	135	150	126	-6,7%
Δημόσια Διοίκηση	132	93	93	-29,5%
Γεν. οικονομικός σχεδιασμός	248	160	131	-47,2%
Εξωτερικές υποθέσεις	16	30	22	37,5%
Άμυνα	8	17	14	75,0%
Δικαιοσύνη	18	26	18	0,0%
Δημόσια ασφάλεια	75	78	60	-20,0%
Έρευνα - Τεχνολογία	91	95	90	-1,1%
Έργα ΟΤΑ α' βαθμού	1.002	800	650	-35,1%
Νομαρχιακά έργα	313	342	307	-1,9%
Περιφερειακά προγράμματα	977	1.083	1.028	5,2%
Διάφορα	123	80	64	-48,0%
Απασχόληση	65	68	60	-7,7%
Ολυμπιακά έργα	86	70	34	-60,5%
Αποθεματικό	0	20	10	-
Γενικό σύνολο	9.500	10.300	9.200	-3,2%

Πηγή: Υπ. Οικονομικών, Κρατικός Προϋπολογισμός 2010, Εγκύκλιος για το ΠΔΕ

Ο πίνακας 4 παρουσιάζει την κατανομή των δαπανών του νέου, αναθεωρημένου ΠΔΕ κατά τομέα. Οι αλλαγές που επήλθαν στο σκέλος του εθνικού ΠΔΕ έχουν ως συνέπεια τη μείωση του συνόλου των δαπανών του ΠΔΕ κατά 1.100 εκατ. ευρώ. Το συνολικό ποσό των δαπανών είναι ακόμα μικρότερο από αυτό που προβλεπόταν στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (9.700 εκατ. ευρώ) και τελικά θα διαμορφωθεί σε χαμηλότερο επίπεδο από το περσινό έτος κατά 300 εκατ. ευρώ (-3,2%). Μόνο σε 9 τομείς από τους 30 οι δαπάνες θα είναι μεγαλύτερες από το 2009, σε 1 θα είναι σταθερές, ενώ στους υπόλοιπους 20 θα είναι μειωμένες.

Σε αντίθεση με τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού, αναφορικά με

τους τομείς ενδιαφέροντος του ΤΕΕ, όπου αναφερόταν μείωση σε 3 (επικοινωνίες, ολυμπιακά έργα και έργα ΟΤΑ α' βαθμού) και αύξηση σε 11, με την αναθεώρηση θα υπάρξει πλέον μείωση και σε τομείς όπως τα εγγειοβελτιωτικά έργα (-25,2% αντί για αύξηση 4,3%), η βιομηχανία-βιοτεχνία (-0,6% αντί για αύξηση 7,1%), η ενέργεια (-2,4% αντί για αύξηση 0,6%), ο τουρισμός (-18,2% αντί για αύξηση 1,8%), ο οικισμός - περιβάλλον (-27,4% αντί για αύξηση 2,2%), η ύδρευση - αποχέτευση (-6,7% αντί για αύξηση 11,1%), η έρευνα - τεχνολογία (-1,1% αντί για αύξηση 4,4%), τα νομαρχιακά έργα (-1,9% αντί για αύξηση 9,3%). Σε μεγαλύτερο επίπεδο από το περσινό θα παραμείνουν τελικά οι δαπάνες στους τομείς των συγκοινωνιών, των περιφερειακών προγραμμάτων και των δασών.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η μείωση στους τομείς οικισμός - περιβάλλον, εγγειοβελτιωτικά έργα και ύδρευση - αποχέτευση που η χρηματοδότησή τους είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των έργων υποδομής της χώρας, καθώς και σε άλλους παραγωγικούς τομείς, όπως η έρευνα - τεχνολογία και η ενέργεια.

Η παραπάνω κατάσταση αποτυπώνεται και στην πορεία εκτέλεσης του Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο Δελτίο Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού (ν. 5, Μάιος, ΓΛΚ), οι δαπάνες του ΠΔΕ ανέρχονται σε 3.230 εκατ. ευρώ για το διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου, παρουσιάζοντας μείωση κατά 29,6% σε σχέση με τις αντίστοιχες του 2009.

Οι εξελίξεις αυτές, πέρα από τις προφανείς αρνητικές επιπτώσεις τους στις προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, δημιουργούν και κινδύνους περαιτέρω συρρίκνωσης του ΠΔΕ. Για να είναι σε θέση η κυβέρνηση να εισπράξει το σύνολο των αναμενόμενων πόρων από την ΕΕ για τη χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2010 – για τους οποίους, σημειωτέον, επικρατεί σύγχυση ως προς το ακριβές ύψος τους (Προϋπολογισμός 2010: προβλ. 3.710 εκατ. ευρώ, Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης: 1.400 εκατ. ευρώ, Μνημόνιο Συνεργασίας: 2.750 εκατ. ευρώ) – θα πρέπει άμεσα να επιταχυνθεί η υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2007-2013 και να ξεπεραστούν οι σημαντικές καθυστερήσεις που παρατηρούνται σήμερα. Εάν ληφθεί υπόψη ότι πρέπει σύμφωνα με το Μνημόνιο να απορροφηθούν για το 2010 2.750 εκατ. ευρώ κοινοτικών κονδυλίων ώστε να αυξηθεί το ποσοστό άντλησης των πόρων από το 6,7% σήμερα στο 15% μέχρι το τέλος του έτους, απαιτείται η δημόσια δαπάνη (άθροισμα εθνικών και κοινοτικών πόρων) να ανέλθει στο ποσό των 6.950 εκατ. ευρώ, όπως έχει προβλεφθεί στον Προϋπολογισμό του 2010 για το συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ. Προς την επίτευξη του στόχου αυτού θα ήταν σκόπιμο να ενταχθούν άμεσα έργα - γέφυρες από το Γ' ΚΠΣ στο ΕΣΠΑ και να πιεστούν οι Περιφέρειες και τα Υπουργεία να επιταχύνουν τις διαδικασίες ένταξης ώριμων έργων και προγραμμάτων στο ΕΣΠΑ και το ΠΔΕ. Τέλος, θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα της κυβέρνησης η συνέχιση των διαδικασιών για συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τη χρηματοδότηση έργων και προγραμμάτων προκειμένου να αποφύγουμε έτσι τον κίνδυνο περαιτέρω περικοπών του ΠΔΕ και άλλων απολεσθέντων πόρων.

* Το κείμενο αποτελεί επεξεργασία Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ

Address